

2021-2022

SIPOON OPISTON TOIMINTAKERTOMUS LUKUVUODELLE 2021 – 2022

SIPOON OPISTO Iso Kylätie 8, 04130 SIPOO

Sisällys

1. OPISTON TEHTÄVÄ JA ARVOT	2
2. OPISTON TYÖKAUSI.....	2
3. KURSSIT, KURSSIMAKSUT JA KURSSIPALAUTE.....	2
4. OPETTAJAT JA MUU HENKILÖKUNTA.....	4
5. LUKUVUODEN 2021–2022 PAINOPISTEALUEET	4
6. OPETUSTILAT	5
7. YHTEISTYÖKUMPPANIT.....	6

1. OPISTON TEHTÄVÄ JA ARVOT

Sipoon opiston tehtävänä on toimia vapaan sivistystyön määritelmän mukaisesti: "Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä. Sekä edistää kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja monipuolisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa. Olennainen piirre vapaassa sivistystyössä on, että se ei ole tutkintotavoitteista eikä sen sisältöjä säädelä lainsäädännössä."

Sipoon opiston tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Se tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Opetusta järjestettiin iltaisin, viikonloppuisin ja yhä enenevässä määrin on kysyntää päiväkursseille. Keskeisenä opiston kasvatustavoitteena on edistää opiskelijan omaehtoista oppimista, hyvinvointia ja elämänhallintaa. Koulutusta tuotetaan asiakkaiden tarpeista lähtien. Pyritään mukautumaan muuttuviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja olemaan ajan hermolla mukana siten, että voidaan kesken lukuvuodenkin järjestää uutta opetusta, jos koossa on vähintään minimioppilasmäärä ryhmälle. Sipoon opisto toimii sipoolaisten aikuisten ja lasten opiskelu- ja kohtaamispaikkana ja se pyrkii edistämään erilaisuuden ja moniarvoisuuden ymmärtämistä sekä toisaalta arvostamaan perinteitä, että toisaalta luomaan uutta kulttuuria.

Sipoon opiston toimintaa ohjaavat arvot ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, vastuu omasta opiskelusta, asiakaslähtöisyys, yksilön arvostaminen/kunnioittaminen ja monimuotoistuvassa yhteiskunnassa toimiminen. Sipoon opisto haluaa lisäksi olla rohkeasti ja joustavasti ennakkoluuloton edelläkävijä. Sipoon opisto uudistaa toimintaansa jatkuvasti kysynnän ja yhteiskunnallisen tilanteen pohjalta. Pyrimme reagoimaan nopeasti uusiin tarpeisiin ja tarvittaessa pystymme järjestämään koulutusta lyhyelläkin varoitusajalla. Huomioimme kurssitarjonnassa kaksikielisen kunnan tarpeet ja tarjoamme kurseja sekä suomen että ruotsin kielellä ja myös kaksikielisinä.

2. OPISTON TYÖKAUSI

Syyslukukausi alkoi 6.9.2021 ja päättyi 29.11.2021, syysloma oli viikolla 42. Kevätlukukausi alkoi etäopetuksena 17.1.2022, lähiopetus alkoi vasta 7.2.2022 covid-19 pandemian vuoksi ja jatkui 11 viikkoa. Talviloma pidettiin viikolla 8. Lisälukukausi jatkui 30.7.2022 asti.

3. KURSSIT, KURSSIMAKSUT JA KURSSIPALAUTE

Kurssimaksut vaihtelevat kurssin tuntimäärän ja kustannusten mukaan. Lyhytkurssit, luennot ja erikoiskurssit sekä yksinopetuksen kurssit hinnoitellaan harkinnan mukaan. Alennuksia opisto pystyy tarjoamaan työttömille ja työttömyyseläkkeellä oleville, senioreille (63 vuotta täyttäneille) sekä maahanmuuttajataustaisille henkilöille.

Lukuvuodelle 2021 – 2022 Sipoon opistossa oli suunniteltu opetusta yhteensä 13 200 tuntia. Tästä 640 tuntia oli varattu pitkäaikaistyöttömien Työelämäkoulutukselle ja samoin 640 tuntia maahanmuuttajien kotoutumisajalla oleville opiskelijoille Luku- ja kirjoitustaitokoulutukseen. Työelämäkoulutus rahoitettiin kokonaisuudessaan Opetushallituksen rahoittamasta hankkeesta. Luku- ja kirjoitustaitokoulutukseen tulee rahoitus korotetusta valtionosuudesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö oli myöntänyt kalenterivuodelle 2021 valtionosuuksiin oikeutettuja tunteja Sipoon opistolle yhteensä 8574. Valtion lisätalousarviossa vuodelle

2021 oli myönnetty valtionosuuteen oikeutettuja tunteja 171. Opintoryhmiä oli suunniteltu menneelle lukuvuodelle 592.

Sipoon opisto kerää säännöllisesti palautetta meidän toiminnastamme ja opetuksen laadusta. Joulukuussa 2021 opiston palautekyselyyn vastasi yhteensä 828 henkilöä. Kysyimme seuraavia kysymyksiä toiminnastamme:

Skaala 1 – 5	Keskiarvo
1. Kurssille osallistuminen vastasi odotuksiani	4,39
2. Saavutin omat tavoitteeni	4,07
3. Kurssin pituus ja ajankohta sopi aikatauluihini	4,23
4. Kurssin hinta-laatusuhde toteutui mielestäni	4,36
5. Opettaja valmistautui tehtäväänsä mielestäni	4,46
6. Opinto-ohjelman kurssikuvaus vastaisi sisältöä	4,28
7. Toimistosta saamani palvelu onnistui mielestäni	3,36

Saadun palautteen voimme todeta, että opiston toiminta saa erittäin hyvää palautetta ja toimintaamme ja opetuksen laatuun ollaan tyytyväisiä. Kysyimme myös mistä opiskelijat olivat saaneet tietää kursseista. Tähän vastaukseen pystyi valitsemaan useita vaihtoehtoja. Painettu opinto-ohjelma on edelleen vaikuttavin tapa kertoa opiston opetuksesta, se sai 505 mainintaa. Opiston verkkosivut saivat 409 mainintaa. Voimme siis todeta, että painetusta opinto-oppaasta emme voi luopua, vaikka se onkin suurin yksittäinen menoerä opistolle. Olemme erityisen iloisia, että saimme myös paljon avointa palautetta siitä, miten opiston toimintaa voisi kehittää, yhteensä 392. Nämä avoimet palautteet olemme myös jakaneet tuntiopettajille, mikäli palaute koski yksittäistä opettajaa. Lisäksi olemme huomioineet, mahdollisuuksiemme mukaan, toiveita ensi lukuvuoden opetustarjonnassa.

Aineryhmittäin suunnitellut opetustunnit jakautuvat seuraavasti:

Avoin yliopisto	20	0
Historia, yhteiskunta ja talous	220	123
Psykologia ja kasvatus	20	0
Terveydenhoito	76	32
Musiikki	2938	2831
Kielet	1553	1194
Tietotekniikka	178	148
Esittävä taide ja kirjallisuus	321	172
Kuvataiteet ja muotoilu	2073	1503
Käden taidot	1631	1461
Tanssi ja liikunta	2781	2273
Kotitalous, maa- ja metsätalous	187	107
Muu koulutus	1065	1065

4. OPETTAJAT JA MUU HENKILÖKUNTA

Opiston hallinnosta huolehtivat rehtori Annelie Åkerman-Anttila sekä opiston opistosihteerit Ulrika Martin, Asta Viitanen ja Terese Pousar. Joanna Kopra vastasi opiston viestinnästä ja markkinoinnista. 1.1.2022 alkaen opisto sai markkinointi- ja viestintäsihteerin vakituisen ja osa-aikaisen toimen ja tehtävään valittiin Joanna Kopra. Opiston päätoimiseen henkilöstöön kuuluivat suunnittelijaopettaja ja vararehtori Pirjo Pentti sekä liikunnanohjaaja Sari Sundbäck-Määttä ja kotoutumiskoulutuksesta vastaava Onerva Lähelmä. Tarja Ekholm ja Hanna Fridolfsson vastasivat suomen- ja ruotsinkielisistä työllisyys Hankkeista. Näissä edellä mainituissa työllisyys Hankkeissa Terese Pousar toimi työluotsina. Arki-iltaisin opistoisäntänä toimi Tapio Olenius, hän toimi myös opiston päätoimisena tuntiopettajana ja laajennetun oppivelvollisuuden tuntiopettajana. Suurin osa opetuksesta järjestettiin tuntiopettajien voimin. Lukuvuodelle 2021–2022 palkattiin noin 120 tuntiopettajaa. Opetushenkilöstön määrä saattaa vuoden mittaan vaihdella sen mukaan peruuntuuko kursseja tai perustetaanko uusia.

5. LUKUVUODEN 2021–2022 PAINOPISTEALUEET

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Sipoon opisto sai Opetushallitukselta vuoden 2021 joulukuun loppuun projektirahoituksen markkinoinnin kehittämiseksi yhdessä Porvoon ja Loviisan kansalaisopistojen kanssa. Lisäksi yhteistyökumppanina oli Wildftost Oy. Osa Sipoon opiston rahoituksesta oli varattu osa-aikaisen projektityöntekijän palkkaamiseen.

AIKA DIGITTÄÄ JA TYÖELÄMÄTAITO-KOULUTUS

AIKA DIGITTÄÄ 3 on kaksivuotinen, kaksikielinen hanke, joka järjestettiin yhteistyössä kaikkien Itä-Uudenmaan kansalaisopistojen kanssa. Hankkeen rahoitti kokonaisuudessaan Opetushallitus. Tärkeimpänä kohderyhmänä olivat pitkäaikaistyöttömät tai lomautetut, joilla on riski syrjäytyä työmarkkinoilta tai joilla on puutteita digitaalisten laitteiden ja -palveluiden käytön hallinnassa.

Opetushallituksen rahoittama työelämäkoulutus järjestettiin suomen- ja ruotsinkielellä, sen tavoitteena oli vahvistaa perustaitoja. Hankkeen aikana oli mahdollista vahvistaa tieto- ja viestintätekniikan taitoja, sosiaalisen median käyttöä, työelämätaitoja, luku- ja kirjoitustaitoa, sosiaalisia taitoja ja ilmaisutaitoa. Koulutuksen aikana järjestettiin kaksi kuukauden mittaista työelämään tutustumisjaksoa. Koulutus tarjosi mahdollisuuden tutustua työelämään ja antoi valmiuksia uudelleen koulutukselle, mutta ei johtanut tutkintoon. Tavoitteena oli opiskelijan työllistyminen tai pääsy jatkokoulutukseen. Koulutus järjestettiin koko lukuvuoden kestäväenä päiväkouluksena ja hanke päättyy joulukuussa 2022. Koulutuksen tuloksena 100 % ruotsinkielisistä opiskelijoista sai työ- tai koulutuspaikan kurssin jälkeen. Suomenkielisessä koulutuksessa vastaava luku oli 66 %. Kunnanhallitus on tehnyt päätöksen, että työelämäkoulutuksen päätoiminen tuntiopettajan virka perustetaan 1.8.2022 alkaen.

KOTOUTUMISKOULUTUS

Sipoon opisto tarjosi virallista luku- ja kirjoitustaidon kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, jotka ovat kotoutumisajan piirissä. Tavoitteena oli vahvistaa suomen kielen taitoa ja kehittää yhteiskuntavalmiuksia. Koulutus alkoi 31.8.2021 ja kesti huhtikuun loppuun vuonna 2022. Opetusta oli viikoittain 20 tuntia.

ETÄOPETUKSEN KEHITTÄMINEN

Covid-19 pandemia sulki jälleen keväällä 2021 vapaan sivistystyönkin oppilaitokset ja opetus siirtyi äkillisesti etäopetukseen niiltä osin, kun pystyttiin sitä toteuttamaan. Lukuvuonna 2021 - 2022 suunniteltiin uusia opetustapoja ja kehitettiin etäopetusta eri oppiaineissa. Tarjosimme opettajille Googlen Meet-ohjelman käyttökoulutusta.

OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

Sipoon opisto sai hankerahoitusta opetussuunnitelman kehittämiseen siten, että jatkossa on mahdollista tunnistaa ja tunnustaa opiskelijan osaaminen. Opintosuoritukset voidaan tallentaa valtakunnalliseen KOSKI-järjestelmään. KOSKI-tietovaranto sisältää valtakunnallisia opintosuoritus- ja tutkintotietoja. Sipoon opistossa aloitettiin yhteistyötä Sipoon lukioiden kanssa, jotta voitaisiin tavoittaa uusia opiskelijaryhmiä. Sipoon opistossa kehitettiin hankkeen aikana lukiolaisten mahdollisuutta hyväksyä vapaassa sivistystyössä suoritettuja opintoja. Kuluneen lukuvuoden aikana järjestettiin täydennyskoulutusta osaamisperusteisuuden opiston päätoimiselle henkilöstölle sekä työpajakoulutusta aineryhmittäin tuntiopettajille ja aloitettiin kurssikuvausten kuvaamista osaamisperusteisesti.

TUNTIOPETTAJIEN AKTIVOINTI OSAKSI TYÖYHTEISÖÄ

Tuntiopettajakokous pidettiin 1.9.2021 verkossa Teamsin välityksellä. Lukuvuoden aikana järjestimme koulutusta etäopetuksesta ja osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta. Tarjosimme tuntiopettajille edelleen mahdollisuutta osallistua veloittamattomaan yhteiseen kohtuuhintaiseen Sipoon opiston järjestämään kurssiin.

TYÖHYVINVOINTI JA TYÖSSÄJAKSAMINEN

Sipoon opiston toimistohenkilökunta sekä päätoimiset tuntiopettajat osallistuivat kunnassa järjestettyyn työhyvinvointiohjelmaan kiinnostuksen ja mahdollisuuden mukaan. Kerran kuukaudessa opistotalolla on käynyt hieroja. Henkilöstö on voinut etukäteen varata hieronta-aikoja ja käydä hierojalle omakustanteisesti. Pidämme säännöllisesti myös omia hyvinvointipäiviä Sipoon kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Annamme päätoimiselle henkilöstölle mahdollisuuden ammatilliseen kehittymiseen. Arvostamme jokaista yksilöä meidän organisaatiossamme ja kannustamme avoimeen kommunikaatioon ja pyrimme edistämään parempaa yhteistyötä yksiköiden välillä.

6. OPETUSTILAT

Opetusta järjestettiin pääsääntöisesti kunnan koulujen tiloissa. Opistolla on viisi omaa toimipistettä. Nikkilän opistotalossa sijaitsee hallinnon tilat sekä kudonnan luokka ja yleisluokka, musiikkiluokka ja yhdistetty yleisopetuksen- ja käsityönluokka. Martinkylän opistotalossa Talmassa opetus on painotettu kudontaan,

huonekalukunnostukseen ja hyvinvointiin. Talossa oli myös koulumuseon käytössä olevaa luokkatila. Uudet taideopetuksen tilat valmistuivat Livalin alueelle, rakennusta kutsutaan Siniseksi halliksi. Tilassa on maalausluokka, keramiikkaluokka ja yleisluokka sekä pimiö. Söderkullassa Opintiellä järjestettiin liikunta- ja hyvinvointikursseja sekä Valkoisessa Paviljongissa kudontaa ja kädentaitoaineita. Toimintaa opistolla oli ympäri kuntaa, yhteensä 22 toimipaikassa.

7. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Laki vapaasta sivistystyöstä velvoittaa opistoja yhteistyöhön muiden alueella toimivien tai valtakunnallisten vapaan sivistystyön oppilaitosten, koulutuksen järjestäjien tai korkeakoulujen kanssa (632/1998, 3§). Opisto on tehnyt yhteistyötä jo vuosia Porvoon ja Loviisan opistojen kanssa, Borgå Folkakademi, pääkaupunkiseudun opistot ja Keski-Uudenmaan opistot ovat myös yhteistyökumppaneita. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden muut yksiköt ovat olleet meille myös tärkeitä kumppaneita, niin myös muut kunnan toimijat erityisesti maahanmuuttajapalvelut, aikuissosiaalityö ja työllisyyspalvelut. Lisäksi kotoutusmiskoulutuksen osalta TE-palvelut on ollut tärkeä yhteistyökumppani. Lisäksi markkinoinnin hankkeen puitteissa tehtiin yhteistyötä Wildfrost OY:n kanssa.